

[Axel Dam.]

ikke videnskabelige Docenter i et bestemt Fag, man skal have, i hvert Fald skal de Lærere, der uddannes, ikke være videnskabelige Docenter, og meget ivrige Faglærere har nu en Gang en Tilbøjelighed til at overvurdere Betydningen af deres eget Fag og i hvert Fald at glemme, at der ogsaa er andre Fag, den vordende Lærer skal interessere sig for. De kommer altsaa lettere til at virke som Docenter, end de kommer til at bidrage til en Læreruddannelse.

Jeg maa anføre et Ord, som en Gang blev nævnt af Borgmester Kaper, at det, der kræves af en Lærer, er først og fremmest, at han skal være, hvad man kalder en professionel Børneven. Og hvad man i den Henseende kan blive under Uddannelsen, afhænger ikke saa meget af de rent ydre, store Forhold. Hvor ringe Betydning det i Virkeligheden har i Forhold til Aanden og Lærerspersonligheden, kan man faa et levende Indtryk af, hvis man vil læse den udmærkede Bog af den tidligere Forstander for Ribe Seminarium, Noe-Nygaard, der hedder „Vinterskoleliv i Vestjylland“. Det var i ydre Henseende yderst ringe og tarvelige Kaar, Lærerne da arbejdede under, men man faar det Indtryk, at Børnene virkelig bragte meget med sig hjem fra disse smaa og fattige Skoler og maaske blev bedre Mennesker derigennem, end om de havde faaet deres Uddannelse i store, moderne indrettede Storskoler.

At Forholdet mellem Lærere og Elever nødvendigvis bliver fjernere ved disse smaa Universiteter, hvor Lærerne staar som Docenter, end ved de mindre Seminarier, hvor man ikke blot i Timerne kommer Eleverne nærmere, man ogsaa har større Lejlighed til Samkvem med dem udenfor Timerne, bør man ikke undervurdere. Ogsaa Kammeratskabet mellem Eleverne indbyrdes faar et varmere, inderligere Præg, bliver vistnok af større Betydning ved de forholdsvis mindre Undervisningsanstalter, end det kan blive, hvor det er en stor Skare, der sidder sammen og hører paa Forelæseringerne og deltager i Øvelserne.

Jeg har altsaa, skønt jeg kan se visse Fordele ved Forslaget, ogsaa mine store Betænkeligheder ved det, og da det er udtalt af et æret Medlem i dette Ting, at det er ravende ligegyldigt, hvordan Retsforbundet stiller sig, enten vi stemmer for eller imod, behøver jeg heller ikke at oplyse om, hvad vi vil gøre overfor dette Forslag. Det kommer vel nok tilbage fra Udvalget og rimeligvis ikke i samme

Skikkelse. Der vil i alt Fald være Tid til at tage afgørende Stilling til det, hvorfor jeg paa min Gruppes Vegne skal forbeholde os vor Stilling i denne Sag.

Det er jo ogsaa temmelig ligegyldigt, hvad vi udtaler i denne Sal, selv om det er et Spørgsmaal, som man skulde mene, vi havde noget at sige om. Jeg skal derfor ikke trætte Tinget med et langt pædagogisk Foredrag. Vi ved jo, at forleden Dag, hvor jeg ikke anbefalede et Forslag til Vedtagelse, spurgte man, hvad vi da anbefalede. Det skal jeg sige ved denne Lejlighed, jeg anbefaler Lovforslaget til Overvejelse hos de interesserede Vælgere rundt omkring i Landet. Det er netop stadig dem, vi taler til fra denne Talerstol. Jeg ved, at paa det høje Ting øver det ikke megen Indflydelse, hvad vi siger enten for eller imod.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Medens der fra Socialdemokratiets Side har været fuld Tilslutning baade til Forslagets Grundtanker og alle dets Enkeltheder og fra radikal Side Tilslutning til Grundtanken, selv om man kunde ønske en Forhandling om visse Enkeltheder — det skal jeg om et Øjeblik komme til —, har der fra Venstres og konservativ Side vist sig en meget kølig, for ikke at sige fjendtlig Stemning.

Den kunde undre noget i Øjeblikket, hvor man fra alle Sider kræver Sparsommelighed i Statshusholdningen, Besparelser i den offentlige Administration. Det undrer mig for Resten for saa vidt ikke saa meget, jeg har ofte hørt disse Krav, men jeg har lige saa ofte lagt Mærke til, at naar man endelig gjorde Forsøg paa at gøre Alvor af dem, forsvandt Kravene, saa kom Oppositionen igen mod at gøre Alvor af disse Krav. Det er ikke noget ukendt Fænomen i dansk Politik. Det undrede mig snarere, fordi jeg dog har set i den Presse, der er Organ for de to Partier, velvillige Udtalelser om Forslaget, baade i Venstrebladene og i de Konservatives københavnske Hovedorgan en særdeles velvillig Artikel overfor Lovforslaget. Derfor undrede denne kølige, for ikke at sige fjendtlige Holdning, de ærede Medlemmer indtog, mig i nogen Grad.

Oppositionen fra disse to Partiers Side var bygget paa et fuldkommen falsk Grundlag. Det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen sagde, at det var overordentlig beklageligt, at der nu kræves en Million, og det ærede Medlem Hr. Vesterager udtalte, at Tiden er ikke til dyre Foranstaltninger. Nej, derfor kommer jeg ogsaa med et For-